

Utdrag från *Sektbarn – de utvalda för paradiset*:

(Ur kapitel 3, GÅVAN TILL KRISHNA – BARNEN I HARE KRISHNA, sidan 190)

Christoffer, 14 år

/.../ När Christoffer bara var sju år gammal skickades han till Hare Krishnas guru-kula i Vrindavana, Indien. Han flög dit med sin mamma och några från sekten samt två andra små pojkar från Sverige.

”Jag ville inte åka dit, men kunde inte säga ifrån eftersom jag var så liten. De flesta pojkar från sekten skulle åka dit, jag kände flera som också var där.”

Idag kommer Christoffer inte ihåg deras namn och han visste dessutom bara deras sektnamn. Han tänker på de pojkarna ibland, säger han, och undrar vad som hände med dem. Det var pojkar från hela världen, men de flesta var från Indien. Många barn kom också från Europa och USA, några var svenskar. Barnen han var med pratade engelska, tyska och svenska.

”I Indien fick jag lära mig bengali, som de pratar därnere, men det har jag glömt för länge sedan”, säger Christoffer.

Han kommer ihåg att han var väldigt smal och att han alltid hade ont i magen. Jag frågar vad det var tänkt att barnen skulle lära sig i guru-kula.

”Man skulle lära sig att tro på deras gud och på vad deras ledare säger. Det som står i deras böcker. På morgonen fick vi gå upp tidigt för att duscha i kallt vatten. Alla barnen var ledsna då, men man fick inte gråta och ingen tröstade oss heller, för den delen.”

Sedan gick barnen tillsammans med de vuxna munkarna till templet, där de skulle gå fram till gudastatyerna, be och dansa.

”Frukosten fick vi först efter de timslånga ceremonierna, och det var oftast ris och soppa, inget kött förstås, ingen juice, utan bara te att dricka. Vi åt på ett bananblad med händerna.”

Efter frukost tvättade sig barnen igen. Efter att ha varit på toaletten och bajsat, skulle de dessutom duscha igen. De skulle alltid, efter alla typer av toalettbesök, i förväg ha hämtat en hink vatten, som användes till att skvätta upp och skölja stjärten. Något toalettpapper fanns aldrig.

Under sin tid i Indien kan Christoffer inte minnas att han en enda gång fick en kram. Det fanns inte några kvinnor eller mamma-typer tillhands för barnen, trots att många barn var väldigt små, bara runt fem år gamla.

”Jag hade en guru som jag tillhörde, det var det värsta. Jag vill inte säga vad han heter, jag vågar inte berätta det, jag vill glömma det, swami-någonting. En gång blev jag slagen med en käpp, andra barn blev slagna oftare. De var dumma och helt sjuka och knäppa i bollen. Men jag vågade aldrig säga det, för jag kunde inte försvara mig, eftersom jag var så liten.”

Christoffer verkar tveka att berätta mera, så vi pratar om andra saker. Jag själv börjar fundera på ifall vi ska strunta i intervjun, speciellt eftersom han pratat med så få om sin barndom. Men efter en liten stund säger Christoffer att han bara är lite ovan att berätta om sekten, om gurun och Indien.

”Jag vill ju bara glömma det där, jag vill bli fri. Men jag är så arg på sekten för hur de gör mot barn”, säger han, ”därför vill jag ändå berätta. Mest arg är jag på min mor, eftersom det var hon som började med de här idiotiska sakerna. Hon tror också att man ska slå barn, men jag tycker det är helt fel och knäppt. Man ska vara mycket snäll mot barn och ge dem mycket kärlek. Man ska vara rädd om barn.”

Jag frågar hur alla barnen bodde i guru-kula i Vrindavana.

”Barnen bodde i hyddor, flera pojkar tillsammans, cirka 10–15 stycken. Hyddorna hade vass eller hö uppe på taket och golvet var av kobajs, torkad kodynga, som luktade mycket illa. Jag hade två kompisar där, en från Sverige och en från Tyskland.”

Över barnens sängar hängde ett myggnät. I sin resväska, instucken under sängen, hade han sina kläder. På en liten smal hylla bredvid sängen fick han plats med sina få personliga saker.

”Vid sextiden fick vi barn gå och lägga oss för natten. En munk, en man i vita eller orange kläder, gick och kollade i alla hyddor att alla barn låg ner. Ibland frös jag väldigt mycket på natten, eftersom vi bara hade en filt.”

Vid pumpen fick barnen tvätta sina kläder själva och där hämtade de vatten. En gång i månaden tvingades de sitta på gräsmattan för att få håret helt avrakat – bara en liten tofs där bak lämnades kvar.

”I Indien gick det bara ut på att vi skulle lära oss deras sätt att leva och det avskyr jag nu”, säger Christoffer. ”Man skulle bara lära sig ödmjukhet och att lyda.” Skolbyggnaden, som inte låg långt ifrån sovhyddorna, var ett hus med halmtak, öppet på sidorna. Läraren satt längst fram vid ett bord och hade en svart tavla bakom sig. Barnen satt på golvet på mattor, några bänkar fanns inte. Det var bara religiösa texter och matte på schemat. Lärarna kunde vara både amerikaner och indier.

”Det var en mycket hård skola, de var mycket stränga. Vi barn fick bara gå utanför skolan tillsammans med vår guru och därför var det omöjligt att själv kunna ta sig därifrån.”

Här är ett exempel på ett guru-kula-schema. Det kan finnas många variationer. Barnen ska väckas mellan trettio och fyrtiofem minuter innan den tidiga morgonceremonin (mangala-arati). Mellan uppstigning och morgonceremonin ska de:

Först erbjuda sin lydnad till sin andlige mästare.

Vika ihop sängkläderna fint och lägga dem på sin rätta plats eller hänga ut för vädring, om möjligt.

Borsta tänderna.

Kissa (och bajs, om möjligt)

Bada i kallt eller ljummet vatten. Tvål behövs inte, ifall de inte kissat i sängen eller bajsat före badet.

Klä på sig.

Sätta helig lera (tilaka) på de tretton ställena på kroppen och recitera de lämpliga mantras.

Sitta ner och chanta tyst tills det är tid att gå till den tidiga morgonceremonin.

När alla är klara för morgonceremonin, ställa upp på ett led och gå framåt till templet.

Från den tidiga morgonceremonin till frukost, följer barnen i grunden samma program som de vuxna lärjungarna.

Srila Prabhupada on Guru-Kula, s. 44–46.

När jag frågar vilket namn Christoffer hade inom sekten, tar han en penna som ligger på köksbordet och skriver det på ett papper. Han vänder och skjuter fram lappen till mig så att jag kan läsa. Jag läser trevande upp namnet, men gör det bara tyst en gång eftersom jag förstår att han tycker det är obehagligt att höra sitt sektnamn igen.

”Jag vill helst inte säga det.” Han blir tyst en liten stund, men fortsätter sedan att berätta om en vanlig dag i guru-kula, exempelvis hur de serverade lunchen från hinkar. Barnen fick äta så att de blev mätta till lunch, men fick däremot inte ta mat själva.

”Sedan sov vi ett par timmar mitt på dagen. Det kunde vara väldigt hett på dagarna och väldigt kallt på nätterna. Efter vilan på dagen skulle vi duscha igen vid pumpen och tvätta oss noga med tvål.”

Sedan började lektionerna igen och man gick till en lärare i skolhyddan, *swamin*, och så skulle man sitta och lyssna på honom.

”Jag verkligen avskydde honom. Det fanns faktiskt ingen vuxen jag gillade.”

Christoffer och de andra barnen var ofta sjuka, de hade magproblem och andra typer av vanliga sjukdomar. Christoffer fick gå till deras egna läkare några gånger, bland annat när han hade ont i magen och när han hade gjort sig illa.

”En kväll var jag sjukare än vanligt och gick på toan och mätte jätteilla”,

säger Christoffer. "Jag hade feber och många av de andra barnen var också sjuka." Toaletten var i ett hus med dörrar och bara ett hål i golvet. Man måste alltid hämta en hink vatten i förväg och ta med sig till toaletten, för att skölja av sig själv och ner i toan.

"Även när jag var sjuk var jag tvungen att hämta en hink med vatten. Ingen tog hand om mig då", säger Christoffer. "Swamin tog inte hand om mig, utan jag fick ta hand om mig själv, sju och ett halvt år gammal. Rena helvetet. Jag led hela tiden när jag var där. Jag var aldrig glad."

Efter ett år kom Christoffers mamma och mormor, som också är medlem i Hare Krishna, och hälsade på honom. Men de sade att de hade ont om pengar och inte hade råd att skicka hem honom.

"Jag sade att jag ville hem, men mamma berättade att hon skulle komma en gång till och ta med mig då."

Han säger att han blir ledsen när han pratar om just det här, när de lämnade honom där för andra gången. Det var en hemsk upplevelse. Han säger att det fortfarande är väldigt jobbigt att ens tänka på det, även så här lång tid efteråt.

"Fruktansvärt, kan jag säga. Det var värre än helvetet. Jag kan inte förstå hur de kunde göra så där. Jag var jätteledsen när mamma och mormor åkte hem utan mig, jag var väldigt ledsen överhuvudtaget. Men jag grät bara med tårar en gång. Barnen fick inte gråta i det där helvetet. Grät man, så blev man tillsagd att sluta."

Bara en gång under de år han var där fick han ett brev från sin mamma.

Till sist kom mamman och Christoffers styvpappa till Indien igen för att hämta hem honom. Då hade Christoffer varit på Hare Krishnas gurukula i nästan två år. De tog en taxi från skolan till New Delhi och styvpappan sålde sin kamera för att kunna köpa biljetterna hem till Sverige.

"Annars hade jag nog aldrig kommit hem", säger Christoffer tyst.

Han var väldigt glad när han äntligen fick komma hem till Sverige, även om det innebar att han nu fick börja på Almviks gårds guru-kula istället och att huset de fick bo i saknade toalett.

”Men det var i alla fall bättre än att vara i helvetet”, säger han.

Christoffer, 25 år

/.../

När vi efter ett tag kommer in på Hare Krishna berättar han först om sina hemska mardrömmar efter ett ofrivilligt besök på Almviks gård.

Våren 1999 gick Christoffer på en antroposofisk gymnasieskola. Det har sedan många år funnits en gemensam attraktion och ömsesidigt utbyte mellan antroposoferna i Järna och Hare Krishna, framförallt när det gäller jordbruk och naturmedicin. Under en praktik skulle skolklasserna besöka Hare Krishna och Almviks gård. Christoffer var då arton år gammal och skulle tillsammans med fem andra elever och sin lärare göra ett studiebesök på Almviks gård. Läraren visste inte att Christoffer var uppvuxen hos Hare Krishna och tvingade honom därför att följa med.

För Christoffer var det som att återvända till det helvete han hade lämnat sex år tidigare, men han vågade inte säga någonting till sin lärare.

Frågorna skulle bli för många, trodde han, och han ville inte prata med sin klassföreståndare om sin bakgrund. Hans fostermamma Elisabeth sade desto mer efteråt, men då var det för sent.

Det som först förvånade Christoffer var att eleverna blev bjudna på chokladbollar, något som han själv aldrig hade fått när han bodde där. Choklad i alla dess former är strikt förbjudet i Hare Krishna-rörelsen.

Christoffer kände sig hela tiden mycket obehaglig till mods. Innan han gick in i templet var han övertygad om att det skulle hända honom någonting hemskt, eftersom han syndat så mycket sedan han sist var där. Skulle han bli halshuggen?

Men ingenting hände och Christoffer tog i sin förvirring upp ett musikinstrument som låg där och började spela. Alla i templet – klasskamrater, lärare och närvarande sektmedlemmar – blev förstas mycket förvånade, eftersom det var ett ovanligt musikinstrument. Efter ett tag insåg en Krishna-munk att Christoffer i själva verket var en före detta medlem. Munken kom till och med ihåg hans sektnamn. Självt drog sig Christoffer bara tystlåten undan uppmärksamheten och skolbesöket fick fortsätta som planerat.

Efteråt blev läraren mycket ställd när hon fick höra att Christoffer hade vuxit upp på Almviks gård och hon bad om ursäkt för att hon hade tvingat dit honom.

Men besöket satte igång många obehagliga känslor hos Christoffer – han fick ofta och under en lång tid efteråt så kallade flashbacks och drömde mardrömmar om sin egen halshuggning, ett straff eftersom att han hade syndat så mycket.

Idag drömmer han inte mardrömmar om Hare Krishna längre, men det händer att Hare Krishna-mantrat ekar i huvudet innan han somnar.

Han undviker för det mesta att tänka på sekten idag – det var inte hans bästa tid i livet, som han själv uttrycker det. Men ibland tänker han på barnen som lever där.

”Det är konstigt att det överhuvudtaget fortfarande finns barn på Almviks gård”, säger han. ”De barnen ska bo normalt och gå i en vanlig skola istället.”

/.../ När vi sedan återkommer till hans uppväxt berättar Christoffer om när han för första gången blev riktigt svårt misshandlad, något som han inte berättade första gången vi träffades. Då slängde hans mamma in honom i ett balkongfönster så att det stora glaset gick sönder och han skar upp sig i huvudet och i hela ansiktet. Vid händelsen var Christoffer bara tio eller elva år gammal och mamman lyckades denna gång bortförklara Christoffers svåra skador på sjukhuset genom att säga att han sprungit efter en boll och rätt in i rutan. Christoffer vågade inte annat än att hålla med henne inför läkaren. Han kommer också ihåg att han blivit slagen av sin mamma med en tung kassettspelare, som hon slängde i huvudet på honom.

Orsaken var att Christoffer skulle skriva ett brev till sin mormor som hemläxa, men att han skrev på fel sätt. Då blev hon arg och slog honom.

Ingen på Almviks gård verkade bry sig om att mamman slog honom, för det hade varit konstigt ifall ingen någonsin såg eller hörde något, tycker Christoffer. En gång vägrade han till exempel skrikande att gå till gudstjänsten i templet klockan fyra på morgonen. Då skrek och hotade mamman honom så det hördes lång väg: "Om du inte går med nu, så kommer jag mula dig längst ner i den där snöhögen utanför huset!" Det blev heller inget tomt hot, utan han trycktes ner med huvudet i den iskalla snön. Christoffer såg inte ifall andra barn i sekten blev slagna, men ibland hörde han gråt och vuxna som skällde. Själv blev han ofta slagen, till exempel när mamman slog honom så att han flög baklänges ut genom ytterdörren, en annan gång slog hon igen dörren så att stortån hamnade i kläm. Den gången var de tvungna att åka till sjukhuset igen, eftersom Christoffer skrek och grät både högt och länge. På sjukhuset i Södertälje tittade och rengjorde en läkare såret och plåstrade om tån. Han frågade ingenting.

/.../ Jag frågar ifall han har några som helst ljusa minnen från sin tid i Hare Krishna.

"Det enda positiva på Almviks gård var helgerna. Speciellt söndagarna, med sina söndagsfester. Då kom det dit en massa andra människor utifrån, det var fest och det visades till exempel Bollywood-filmer."

Och idag, hur ser du på din tid i Indien? frågar jag.

"Det första jag tänker på är hur dåligt jag behandlades, sedan tänker jag på översvämningar. Det var hemskt när man var tvungen att simma för att komma fram. Vattnet var smutsigt och fullt av döda djur och skräp. En gång höll jag faktiskt på att drunkna och drogs ner i det skitiga vattnet, men räddades av en okänd, stark arm som bara drog upp mig."

En sak som Christoffer lider av idag är att han tycker att han är för tjock.

Han skyller en del på de konstiga matvanorna från Hare Krishna-tiden.

”Tiden i Indien gjorde att jag fick dåliga matvanor och ätstörningar”, säger han. ”I Indien var det väldigt lite mat, alldeles för lite för ett växande barn. Det var mycket grönsaksröror – kitri – och ris med dala, en sorts linssoppa. Det var bara vegetarisk mat och inga ägg. Ifall de hungriga barnen tog mat utan lov fick de smaka på käppen. Det sågs som snatteri.”

Jag frågar ifall Christoffer ofta blev slagen, ett ämne han verkade vilja undvika för åtta år sedan.

”Jo, flera gånger, bland annat för att jag hade snattat godis i butiken. Då blev det rejält med stryk av läraren.”

Jag frågar igen efter hans lärares – hans gurus – namn, men Christoffer verkar fortfarande inte vilja säga vad han hette. Han var indier, en av de få indiska lärarna på skolan, säger han bara.

Orsaken till att Christoffer snattade godis var att det serverades efterrätt efter maten, men bara till de barn som kunde betala för sig. Christoffer hade inga egna pengar och fick därför ingen efterrätt. Då blev han så avundsjuk att han snattade godis. En annan gång blev han slagen när han hade tagit en tandborste och tandkräm. Hans guru var hemsk, säger han, och slog honom alltid väldigt hårt.

Srila Prabhupada: Varför ska ni vara milda? Däri ligger ert fel. Av kärlek kommer vi att se våra söner eller lärjungar i helvetet. [...] Här följer instruktioner: från fem till femton års ålder, ska alla söner och studenter vara under ett strikt reglemente av tuktan. Om de inte förstår, ska de bli straffande. Men sedan, så fort de uppnått sitt sextonde år, ska man behandla dem som vänner. Tvinga dem inte vid denna tidpunkt, annars åker de iväg.

Samtal med lärare i Dallas, juli 1975, Srila Prabhupada on Guru-Kula, s. 72–73.

Christoffer berättar sedan att det var vanligt att barn blev slagna i Hare Krishnas skola i Indien. Det hände honom och många andra barn. De kunde få stryk om de

inte hjälpte till med att städa klassrummet efter lektionerna, eller om de smet från några andra uppgifter de fått.

”En person gick omkring och kontrollerade att alla barn jobbade med att städa. Ifall vi inte städade, fick vi stryk med käppen.”

Straffet utdelades ofta i det hus där barnet bodde. Barnen och de vuxna ställde sig då i en ring runt barnet som skulle få smisk.

”De drog ner dhotin, som klädesplagget kallas, och slog på bara stjärten. Det gjorde väldigt ont och man fick stora märken efteråt.” Barnen fick heller inte gråta, vare sig under eller efter bestraffningen. ”Det var precis som i filmen *Ondskan* – man fick försöka tänka att man var på en trevligare plats.”

/.../

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
CHARLOTTE ESSÉN 2015